

UCHWAŁA NR LXVI/337/23

RADY GMINY RYTWIANY

z dnia 14 lutego 2023 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność
Wójta Gminy Rytwiany**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.) Rada Gminy Rytwiany uchwala, co następuje:

§ 1.

Skargę na działalność Wójta Gminy Rytwiany z dnia 2 lutego 2023 r., uznaje się za bezzasadną z przyczyn faktycznych i prawnych, wskazanych w uzasadnieniu.

§ 2.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy do przesłania uchwały Skarżącej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Gwizdowski

UZASADNIENIE

Pismem datowanym dnia 1 lutego 2023 r., złożonym do Urzędu Gminy Rytwiany dnia 2 lutego 2023 r. mieszkanka gminy Rytwiany złożyła skargę na działalność Wójta Gminy Rytwiany.

W piśmie tym skarżąca podniosła, iż na początku października 2022 roku złożyła wniosek o dodatek węglowy. W grudniu 2022 r otrzymała z OPS Rytwiany informację z dnia 29 listopada 2022 r. iż nie przysługuje jej dodatek węglowy. Skarżąca podnosi, że interweniowała telefonicznie u Wójta Gminy Rytwiany, który potwierdził właściwe zastosowanie przepisów przez OPS, wobec czego złożyła pismo do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, która poinformowała ją, że do „gmin należą sprawy zaopatrzenia swoich mieszkańców w energię elektryczną, ciepło i gaz”. W grudniu 2022 roku skarżąca złożyła nowy wniosek o wydanie o dodatku węglowego przy czym przyznaje, że już przy składaniu wniosku została poinformowana przez pracowników OPS, że termin składania wniosków minął w dniu 30 listopada 2022 r., podnosząc zarazem, że jej zdaniem odpowiedź na pierwszy wniosek celowo została jej wysłana w dniu 29 listopada 2022 roku, aby uniemożliwić złożenie ponownego wniosku. Skarżąca podaje, że OPS odnosząc się do ponownego wniosku poinformował ją, że z uwagi na złożenie wniosku po terminie, został on pozostawiony bez rozpatrzenia

Skarżąca podnosi przy tym, że w myśl nowelizacji przepisów ustawy z dnia 3 listopada 2022 roku, powinien jej zostać przyznany dodatek węglowy z uwagi na fakt, że pod jednym adresem znajdują się dwa gospodarstwa domowe, które wykorzystują dwa różne źródła ciepła.

Po przeanalizowaniu treści pisma Przewodniczący Rady Gminy na podstawie art. 222 kpa zdecydował nadać bieg pismu w trybie postępowania skargowego. W dniu 8 lutego 2023 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Rytwiany. Komisja przeanalizowała skargę rekomendując podjęcie uchwały o uznaniu skargi za bezzasadną.

W ocenie Rady Gminy Rytwiany skarga jest w istocie bezzasadna.

W pierwszej kolejności Rada Gminy ustaliła, iż Wójt Gminy Rytwiany w dniu 16 sierpnia 2022 r. upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rytwianach do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego, a w szczególności do przyznawania dodatku węglowego, wypłacania go, do przekazywania informacji, jak również do wydawania w tych sprawach decyzji i zaświadczeń.

Skarżąca złożyła wniosek o przyznanie dodatku węglowego w dniu 13 października 2022 r.

Pismem z dnia 29 listopada 2022 r. nr GOPS/DW/1430/2022 Skarżąca została poinformowana, iż jej wniosek na podstawie art. 2 ust. 3a i art. 3b ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym został pozostawiony bez rozpoznania w związku z faktem, iż inna osoba zamieszkująca pod tym samym adresem złożyła wcześniej wniosek o przyznaniu dodatku węglowego. Informacja OPS zawierała informacje o treści przepisów prawnych stanowiących podstawę takiego rozstrzygnięcia.

W dniu 30 grudnia 2022 r. Skarżąca ponownie złożyła wniosek o przyznanie dodatku węglowego.

Pismem z dnia 18 stycznia 2023 r. nr GOPS/DW/1556/2022 skarżąca została poinformowana, iż jej wniosek na podstawie art. 2 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym został pozostawiony bez rozpoznania w związku z faktem, iż wnioski o przyznanie dodatku węglowego można było składać do dnia 30 listopada 2022 r.

Rada Gminy zważyła co następuje.

W dniu 12 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Ustawa uregulowała zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku węglowego oraz właściwość organów w tych sprawach. Dodatek węglowy był jednorazowym świadczeniem w wysokości 3 tys. zł. Zgodnie z ustawą przysługiwał gospodarstwom domowym, które spełniają jednocześnie następujące warunki:

- a) głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy musi być kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe,
- b) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zasilane jest węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego,
- c) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do

Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków,

d) co do zasady wpisanie bądź zgłoszenie głównego źródła ogrzewania do CEEB uprawniające do przyznania dodatku węglowego powinno być zrealizowane do 11 sierpnia 2022 r. Wskazany termin nie dotyczy nowych źródeł ogrzewania, tj. wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB (o których mowa w art. 27g ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

W świetle informacji o próbach wyłudzenia dodatków przez wnioskodawców „sztucznie” dzielących gospodarstwa domowe, ustawodawca zdecydował o doprecyzowaniu przepisów poprzez wyraźne wskazanie, że jeden dodatek węglowy przysługuje na jeden adres zamieszkania. Ustawa o dodatku węglowym została zmieniona ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Nowelizacja weszła w życie w dniu 20 września 2022 r. Najważniejsze zmiany zakładały, że w przypadku gdy pod jednym adresem zamieszkuje kilka gospodarstw domowych, przyznany może być tylko jeden dodatek węglowy (art. 2 ust. 3a ustawy o dodatku węglowym). Jednocześnie zgodnie z art. 2 ust 3b ww. ustawy, w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy zaś pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania.

W przypadku złożenia przez wnioskodawców kilku wniosków na jeden adres zamieszkania, gmina powinna dokonać weryfikacji w celu ustalenia wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami dodatek węglowy należało wypłacać w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego przyznanie. Z powyższego przepisu wynikało, że ustawodawca wyznaczył organom właściwym termin dwóch miesięcy na rozpoznanie wniosku o dodatek węglowy.

Skarżąca złożyła wniosek o wypłatę dodatku węglowego w dniu 13 października 2022 r. jako drugi spod podanego adresu. Natomiast pierwszy wniosek został złożony przez innego domownika w dniu 29 sierpnia 2022 r. Pierwszy wniosek rozpatrzono pozytywnie i przyznano dodatek węglowy w dniu 12 października 2022 r. czyli przed złożeniem wniosku

przez Skarżącą. Wypłata dodatku nastąpiła niezwłocznie po otrzymaniu dotacji na wypłatę dodatków węglowych w dniu 19 października 2022 r.

Wniosek skarżącej został rozpoznany w dniu 29 listopada 2022 r., a więc zgodnie z art. 2 ust. 11 ustawy o dodatku węglowym przed upływem ustawowego terminu dwóch miesięcy. Wniosek pozostawiono bez rozpoznania, zgodnie z zapisami ustawy, która stanowi w art. 2 ust. 3a iż „W przypadku gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek węglowy przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem.” Natomiast zgodnie z art.2 ust. 3 b „W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania”.

Pismem z dnia 29 listopada 2022 r. nr GOPS/DW/1430/2022 skarżąca została poinformowana, iż jej wniosek na podstawie art. 2 ust. 3a i ust. 3b ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym został pozostawiony bez rozpoznania w związku z faktem, iż inna osoba zamieszkująca pod tym samym adresem złożył wcześniej wniosek o przyznaniu dodatku węglowego. Informacja OPS zawierała informacje o treści przepisów prawnych stanowiących podstawę takiego rozstrzygnięcia. Informacja została skutecznie doręczona skarżącej w dniu 7 grudnia 2022 r. Wszystkie czynności administracyjne zostały przeprowadzone z zachowaniem terminów i przepisów zawartych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U.2022.1692 ze zm.)

W dalszej kolejności należy odnieść się do zarzutów skarżącej, która powołuje się na treść art. 2 ust 3 c i 3 d ustawy wprowadzonych w życie z dniem 3 listopada 2022 r.,pozwalających w określonych przypadkach na przyznanie dodatków węglowych dla kilku gospodarstw domowych, jeżeli do 30 listopada 2022 r. nie jest możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania (art. 2 ust 3c-3d ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym).

Przechodząc do rozważań nad możliwością zastosowania tych przepisów w przypadku skarżącej w pierwszej kolejności podkreślić trzeba, że ustawodawca wprowadzając poprawki obowiązujące od 3 listopada 2022r. pozostawił przepisy mówiące o tym, że w przypadku zamieszkiwania wielu gospodarstw pod jednym adresem, otrzymują one jeden dodatek węglowy, przyznawany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy (art. 2 ust. 3a-3b ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym).

Oficjalny „Poradniki dla samorządowców” opublikowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska zawierający wytyczne dla organów prowadzących postępowania w sprawach dodatku węglowego jednoznacznie stwierdza iż „Współistnienie tych przepisów sugeruje, że wnioskodawca, chcąc aby jego wniosek nie został pozostawiony bez rozpoznania, powinien wykazać się inicjatywą i wskazać organowi, że niemożliwe jest ustalenie odrębnego adresu w terminie do 30 listopada 2022 r. – że jego przypadek powinien być rozpatrywany zgodnie z nowymi przepisami. (...) Wobec tego możliwość przyznania dodatku węglowego powinna być rozpatrywana w sytuacji, jeżeli podjęte zostały kroki formalne, prowadzące do nadania odrębnego adresu miejsca zamieszkania i przedstawiono np. zaświadczenie o samodzielności lokalu lub kopię złożonego wniosku o wydanie zaświadczenia o samodzielności lokalu, czy też kopię wniosku o nadanie numeru porządkowego”.

Skarżąca do chwili obecnej nie przedstawiła żadnych dowodów, że podjęła kroki formalne w celu wyodrębnienia lokalu mieszkalnego i nadania odrębnego adresu. Tymczasem praktyka OPS pokazuje, że inni mieszkańcy Gminy skorzystali z dobrodziejstwa wprowadzonych przepisów i podjęli kroki formalno-prawne celem wyodrębnienia lokali i ustalenia adresów budynków mieszkalnych prowadzanych przez odrębne gospodarstwa domowe znajdujących się dotychczas pod jednym adresem, nawet jeżeli zakończenie procedur przed dniem 30 listopada 2022 r. nie było możliwe.

Odnosząc się do twierdzeń skarżącej iż „z dużym problemem ze strony pracowników opieki wydano jej wniosek”, stwierdzić należy że z przedstawionej dokumentacji jednoznacznie wynika, iż skarżąca stawiała się w OPS w dniu 30 grudnia 2022 r. i w tym samym dniu ponowny wniosek złożyła, co jednoznacznie wskazuje, że wbrew jej twierdzeniom, formularz wniosku celem wypełnienia został jej wydany przez pracowników OPS bez zbędnej zwłoki. Jednocześnie z wyjaśnień pracowników OPS wynika, że Skarżąca została przez nich pouczona o nieprzekraczalnym i zapisanym w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym terminie składania wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Skarżąca została poinformowana, że ustawa nie przewiduje żadnych wyjątków dotyczących przedłużenia terminu składania wniosków.

Wniosek Skarżącej o wypłatę dodatku węglowego z dnia 30 grudnia 2022 r. został pozostawiony bez rozpoznania zgodnie z art. 2 ust. 9 ustawy o dodatku węglowym, który stanowi, iż” Wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.” oraz art. 2 ust. 10 ustawy, zgodnie z którym „Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania”.

Informację o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania znak: GOPS-DW/1556/2022 z dnia 18 stycznia 2023 r. wysłano do adresata w dniu 23 stycznia 2023 r. Została ona skutecznie doręczona w dniu 25 stycznia 2023 r.

Należy również zauważyć, że skarżąca zarówno w podaniu o wydanie następnego wniosku z dnia 2022-12-30 jak i we wniesionej skardze porusza kwestię swoich dochodów. W postępowaniu o przyznanie dodatku węglowego nie ma kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania dodatku. W związku z tym przy rozpoznawaniu sprawy kwestia dochodów Skarżącej i członków jej gospodarstwa domowego i tym samym wydatków rodziny była bezprzedmiotowa.

Bezprzedmiotowy jest również podniesiony w skardze argument, iż Skarżąca nie została poinformowana „o możliwości odwołania się do Rady Gminy, która jest organem odwoławczym i kontrolnym”. Ustawodawca bowiem wyraźnie zapisał w przepisach ustawy o dodatku węglowym brak możliwości wydania decyzji odmownej przez organy właściwe dla wniosków złożonych jako kolejne z tego samego adresu zamieszkania oraz wniosków złożonych po terminie 30 listopada 2022 roku, czym uniemożliwił wnioskodawcom odwołanie się do organu wyższego stopnia. Jednocześnie należy zauważyć, że w procedurze administracyjnej Rada Gminy nie jest organem wyższego stopnia wobec wójta gminy i nie rozpatruje odwołań od jego rozstrzygnięć. Rada sprawuje natomiast funkcję kontrolną, co zresztą Skarżąca wykorzystała, składając skargę na działanie wójta.

Reasumując powyższe rozważania należy podkreślić, że w przedmiotowej sprawie zarówno Wójt Gminy Rytwiany jak i Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej wykonujący z upoważnienia wójta zadania przewidziane w ustawie o dodatku węglowym działali zgodnie z przepisami prawa wobec czego skargę należy uznać za bezzasadną.